

Преглед на изпълнението по оперативните програми оповестиха ГД "Регионална политика" на ЕК и правителството

Публикуван на: 14-01-2010

Източник: [Портал Европа](#)

По всички оперативни програми е отбелязан значителен ръст на плащанията и на договарянето в изминалите 6 месеца, подобро е и качеството на проектите, отчита правителството.

На единния информационен портал за Структурните фондове в България eufunds.bg е публикувана обширна справка за изпълнението на оперативните програми - цитират се данни от ресорните министерства и от ГД "Регионална политика" на ЕК.

Генералният директор на Генерална дирекция "Регионална политика" в Европейската комисия [Дирк Анер е изпратил писмо до вицепремиера](#) и министър на финансите Симеон Дянков, в което се прави преглед на изпълнението на оперативните програми, съ-финансирани от Кохезионния фонд и от Европейския фонд за регионално развитие.

Като част от установените работни отношения между институциите, в писмото Генерална дирекция "Регионална политика" на Европейската комисия представя на българските си партньори своя анализ за напредъка по ИСПА и по оперативните програми от началото на тяхното разработване до края на 2009 г., както и теми, по които очаква допълнителни действия от българското правителство.

Голяма част от заключенията в писмото съвпадат с констатациите на ресорните министерства, оповестени през август и септември 2009 г. В този смисъл оценката на Европейската комисия беше очаквана като обективно и независимо потвърждение на изводите на българската страна.

Поставените проблеми по отношение на програма ИСПА и оперативните програми бяха идентифицирани на основата на извършени анализи и проверки за изминалия период на управление на програмите още в началото на мандата от новото правителство. Бяха предприети незабавни мерки за преодоляване на изоставането, така че да се гарантира ефективността на финансираните проекти, а изборът на нови да се извършва според критерии за икономическата им ефективност и националните приоритети.

Източникът на очертаните проблеми със съществен ефект от финансова гледна точка се корени назад във времето, което прави преодоляването им дългосрочен процес. Въпреки това за краткия период от няколко месеца след встъпването си в длъжност, новото българско правителство

Преглед на изпълнението по оперативните програми оповестиха ГД "Регионална политика" на ЕК и правителството

предприе бързи действия.

В оценката на Европейската комисия се изразява безпокойство за забавяне при сключването на някои договори и като тревожно е посочено ниското ниво на извършените плащания по сключени договори по пет от оперативните програми. Същевременно анализът на правителството сочи, че по всички оперативни програми е отбелязан значителен ръст на плащанията и на договарянето в изминалите 6 месеца, подобро е и качеството на проектите. Този напредък ще бъде дискутиран с представителите на Европейската комисия по време на Годишната среща за преглед и на Комитета за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка на 14 и 15 януари 2010 г. в София.

[Какво още има в писмото на Дирк Анер? Вижте ТУК.](#)

За периода от началото на **Програма ИСПА** през 2000 г. до средата на 2009 г. ясно е очертана тенденция на ниска степен на усвояване, забавен физически напредък на обектите, изоставане от работните програми. Тази ситуация е анализирана от настоящото правителството още с встъпването му в длъжност. За всеки проект са направени оценка на риска и ясна работна програма. Определени са най-високорисковите проекти, като анализът за проектите, които ще се нуждаят от национално заместващо финансиране, ще приключи на 20 януари 2010 г. Установени са всички административни, организационни и технически пречки за изпълнението на проектите с оглед минимизиране на финансовите последици. Правителството е идентифицирало нуждата от удължаване на периода за използване на средствата от Кохезионен фонд – Програма ИСПА и работи и търси необходимата подкрепа от европейските ни партньори за удължаване периода на усвояване на програмата до края на 2011 г.

По **Оперативна програма "Регионално развитие"** само за период от 5 месеца са сключени 62 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 387 млн. лева, с което общият размер на договорените средства по програмата достига над 949 млн. лева. За сравнение в периода 14.11.2007 г. до 27.07.2009 г. сключените договори са с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 562 млн. лв. Извършените плащания по сключените договори до 31.07.2009 г. са на стойност 27 млн. лв., т.е. едва 5% изпълнение на изплатени към договорирани средства по Оперативна програма „Регионално развитие”. За периода август 2009 – януари 2010 г. одобрените плащания са на стойност над 34 млн. лв., а процентът изпълнение към договорените средства за този период е 9%, с което общо платените средства по Оперативна програма „Регионално развитие” са над 60 млн. лв. От това следва, че основният ръст на плащанията е извършен през последните месеци от управлението на оперативната програма.

По **Оперативна програма „Транспорт”** са договорени 36 проекта на обща стойност над 460 млн. лева, от които 15 на стойност 380 млн. лева за последните пет месеца. Изплатени са 82 млн. лева, близо 69 млн. лева от които за последните пет месеца. Стартира тържната процедура за магистрала „Тракия”, изготвен е и детайлен план-график за големите пътни проекти. Наред с това за осигуряване на адекватно и навременно използване на финансовия ресурс на оперативната програма са изтеглени с по шест месеца спрямо предварително

предвидените срокове и тръжните процедури за големите ЖП проекти - Пловдив-Бургас и София-Пловдив, като тръжната процедура по един от ЖП проектите е отворена през месец ноември и е в напреднала фаза. Открита е тръжната процедура за изграждане на речната информационната система.

По **Оперативна програма "Околна среда"** писмото на генералния директор констатира неефективна обосновка на нуждите и ниска икономическа ефективност на някои от избраните технически решения. Тази констатация съвпада със становището на новото ръководство на министерството. В тази връзка още от началото на мандата се работи за подобряване на подхода за избор на проекти, така че те да бъдат избирани според икономическата им ефективност без припокриване на дейности. Писмото отчита факта, че новото ръководство на Министерство на околната среда и водите напълно разбира проблема. Отчетени са и сериозните усилия на министерството да определи нови и да подобри съществуващите проектни предложения. Независимо от реструктурирането на оперативната програма, за последните две тримесечия на 2009 г. са договорени 29 проекта на обща стойност 170 млн. лева и на бенефициентите са изплатени 55 млн. лева. Разработени са всички критерии за икономическа ефективност на проектите.

По отношение на плащанията към компаниите, статистиката за **Оперативна програма "Конкурентоспособност"** показва, че до края на лятото на 2009 година са изплатени само 0,21 млн. лева, докато към 30 декември на 2009 г. тази сума нараства до 6.53 млн. лева. За да се постигне ръст в усвояването на средствата, през октомври 2009 г. бяха създадени работни групи с участието на бизнес организации, консултанти, представители от Управляващия орган и Междинното звено. Трудностите бяха анализирани, на базата на което бяха предложени конкретни подобрения в процедурите за набиране, оценка, изпълнение и мониторинг на проекти. В началото на януари 2010 г. бяха организирани обучения на регионалните представителства на Междинното звено за засилване на капацитета им и ускоряване на срока за верифициране на разходите на бенефициентите, като целта е до края на месец януари бенефициентите да получат още 6 млн. лева.

За оптимизиране на управлението и изпълнението на програмата са разработени тръжни документи и предстои обявяването на открита процедура за възлагане на обществена поръчка до края на месец януари 2010 г., в която се очаква да вземат участие водещи международни консултантски компании. През декември 2009 г. бяха утвърдени и вътрешни правила срещу възникването на конфликт на интереси и за добро управление на програмата. Като част от структурните промени в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, през октомври 2009 г. беше създадена Дирекция "Икономическа политика", която да идентифицира структуроопределящите сектори и приоритети за икономиката на България. Представители от тази дирекция са членовете на работната група, която определя специфичните критерии за избор на операции по Оперативна програма "Конкурентоспособност"; с оглед подготовката на фокусирани и стратегически интервенции.

Преглед на изпълнението по оперативните програми оповестиха ГД "Регионална политика" на ЕК и правителството

По отношение на **Инициативата JEREMIE** са предоговорени основните аспекти от споразумението с Европейския инвестиционен фонд с цел фокусиране и подобряване на инвестиционните инструменти. Очакват се финалните документи за създаването на Холдингов фонд да бъдат представени от Европейския инвестиционен фонд до края на януари 2009 г.

Наред с това в момента се работи по въвеждането на национални правила за налагане на финансови корекции като мярка за установяване на ранен етап на слабости при провеждането на **обществени поръчки**. Идеята е финансовите корекции да бъдат с цел коригиране на слабостите, но не и блокиране на проектите, каквато беше досегашната практика.

Всички отворени въпроси по изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от Кохезионния фонд и от Европейския фонд за регионално развитие ще бъдат дискутирани с представителите на Европейската комисия по време на **Годишната среща за преглед и на Комитета за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка на 14 и 15 януари 2010 г. в София**.

След приключване на заседанието на Комитета за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка е предвидена **пресконференция - на 15 януари 2010 г., петък, от 15.00 ч. в зала "София"** на Гранд Хотел София.

Още по темата: [Министърът на околната среда и водите Нона Караджова в блиц-интервю за Портал ЕВРОПА](#): "Към реструктуриране на управлението на ОП "Околна среда" се тръгва не от нула, а даже от минус"